

resor

Reportage, tips & nyheter

Redaktör Maud Lindholm
e-post maud.lindholm@svd.se

ZÜRICH Exklusiv choklad – men också mycket mer att uppleva under en helg. **sid 34-35**

BIL SvD:s läsare tipsar om världens vackraste vägar. **sid 37**

sid 37

Moçambique

ARKIPELAG Kusten är 2 500 kilometer lång och oexploaterad. Landet har vita stränder, koboltblått hav – och går utmärkt att kombinera med en resa till VM-aktuella Sydafrika.

TEXT MATS ÖGREN WANGER OCH CECILIA WANGER **FOTO** MATS ÖGREN WANGER

I Moçambique finns chans att dyka bland valhajar och djävulsrockor.

Vid TWO MILE REEF fyller granna KORALLREVFISKAR synfältet

Bazaruto-arkipelagen, en grupp om fem öar i den sydöstra delen av landet väntar. Temperaturen här går aldrig under 16 grader och det är 27 grader i vattnet.

–Välkomna, hälsar Kelly Koster på Marlin Lodge när vi vadar in från motorbåten.

Vattnet plaskar ljumt kring vaderna och den kritvita sanden är mjuk under fotsulorna. Över en kall juice berättar Kelly om vad som väntar oss. Benguerra är en liten ö med 1380 invånare. Här finns två byar och tre lodger. Det mesta kretsar kring vatten – snorkling, strandliv, dykning och sportfiske. Det är också ett sportfiskeparadis med svärdfiskar.

–Man kan också rida, åka på

tur eller besöka byarna, säger hon. Här gör ni så mycket eller så lite som ni själva önskar!

Snorkling står överst på listan. I Bazarutos marina nationalpark kan man möta sköldpaddor, hajar och den märkliga, fridlysta Dugongen. Detta fredliga djur som betar sjögräs på havsbotten är den enda nu levande representanten för vad som en gång var en stor grupp däggdjur – sirenerna. Vid Two Mile Reef fyller granna korallrevfiskar synfältet. De simmar omkring helt obekymrade om vår närvaro. Guiden pekar livligt åt ett visst håll. En haj!

–Troligen var det en unge. Den

vitspetsiga oceanhajan kan bli fyra meter lång och väga 170 kilo, berättar guiden en stund senare.

Att dyka bland de riktigt stora hajarna gör man annars bäst i landets södra delar, som har världens hajrikaste vatten. Här i Inhambane-provinsen ligger Tofo Bay, dit även många backpackers åker. Tofo Bay är ett eldorado för dykare och strandälskare och nystartade dykcentret i Zavora stoltserar med fyra kilometer orörd korallrev. Här finns relativt stora chanser att få dyka bland flockar av valhajar som kan bli upp till tolv meter långa. En annan magistisk varelse som gjort Moçambique känt bland dykare från hela världen är djävulsrockan (manta). I likhet med delfinerna är rockan mycket social och intelligent och sägs kunna känna igen olika dykare.

Moçambique har en lång his-

toria som blomstrande handelsplats och var under 500 år en portugisisk koloni. Språk, matlagning och arkitektur visar tydliga influenser av det forna väldet. Men utvecklingen i landet har stått rätt stilla eftersom ett inbördeskrig härjade 1977–92. Sedan freden är det fattiga landet en demokrati och kämpar för att återta sin position som en av Afrikas ledande turistnationer.

Peter de Klerk, chef på Marlin lodge, är en av många som engagerat sig att återställa Moçambique som resmål.

–Kriget har förstört mycket, även om just dessa öar aldrig drabbades. Lokalbefolkningen äger ön och vi som bedriver turism är här på deras villkor. Tillsammans försöker vi arbeta för att hitta en hållbar form för turism som ska gynna befolkningen och samtidigt bevara miljön.

Marlin lodge har främst sydafrikanska gäster. Det är egentligen under de senaste fem åren som Moçambique blivit känt bland övriga resenärer.

–En av våra europeiska gäster sade att skönheten består i att det är oförstört, här finns inte tusentals båtar. Vi har samma fiskar som andra platser, men i en orörd miljö, säger Peter de Klerk.

Förutom Bazaruto finns tre andra nationalparker i Moçambique. Gorongoza har nyligen öppnats igen för allmänheten genom ett uppmärksammat initiativ av den amerikanske it-entreprenören Greg Carr.

–Gorongoza har varit nationalpark sedan 1960-talet. Då fanns mängder med djur och man tog emot 20 000 besökare varje år. Efter kriget hade 95 procent av de stora däggdjuren försvunnit.

Guide till Moçambique

Allmänt

Bästa tid är att resa under den något kyligare, torra perioden mellan maj-oktober. Alla nationaliteter behöver visum. Det ordnas via ambassaden eller när man anländer till flygplatsen.

Malaria är inte ett problem ute på öarna, men malariaproxylax rekommenderas om man ska resa runt.

» goZafrica.com, en överskådlig och bra sajt med kartor och hotell.

Resa

De flesta flygen från Europa går via Sydafrika och Johannesburg, cirka

en timmes flygning bort. Resor med ekoturism och komfort som ledord kan bokas via den svenska resebyråen Trackers. Discovery dive team är specialiserade på dykresor. Kilroy travel har upplägg för budgetresenärer.

» trackers.se
» discoverydiveteam.se
» kilroy.se

Bo

Tripadvisor är en utmärkt tjänst för den som vill boka själv. Här finns information och omdömen om B&B, värds hus och hotell som passar den mindre plånboken.

» tripadvisor.se

Paradis för strandälskare.

Bmboози backpackers. Billigt boende vid den fantastiska Tofo Bay.

Pemba dive & bush camp. Här kan man bo i stugor eller safaritält.

Marlin lodge. Högklassigt lodge med inriktning på dykning och sportfiske.
» marlinlodge.co.za.

Benguerra lodge. Lyxigt boende för den verkliga esteten.

» benguerra.co.za.

Castelo do Mar. En fin villa i fantastiskt vackra omgivning på Linga Linga-halvön
» castelodomar.co.za.

Vamizi island. Tolv romantiska trähus på en tropisk strand i Quirimbas.
» vamizi.com.

webben

Sugen på Sydafrika? SvD Resors tips och reportage hittar du här:
» svd.se/resor/sydafrika

På senare tid har Moçambique, som hör till världens mest fattiga och underutvecklade, satsat på turism och hoppas kunna locka med lyxiga lodger, vacker natur och rikt djurliv.

De slaktades för köttets skull, för elfenben, som nöjesjakt eller dog av svält när deras byten försvann, säger Greg Carr.

Då återstod tre vårtsvin och några skräckslagna elefanter, som endast rörde sig nattetid. Det hade även funnits gott om lejon som gärna höll sig i en speciell ruin, den så kallade Lejontrappan. Även de var borta.

–Jag flög över området och blev helt tagen av skönheten. Jag letade då efter ett projekt som skulle vara till gagn för både människor och miljö. Gorongoza var det rätta projektet, säger Greg Carr som tillsammans med landets regering satsar omkring 300 miljoner kronor på att under 30 år återinföra vilda djur i parken.

Nära ligger också Krugerparken i Sydafrika. Landet är värd för fotbolls-VM i sommar – ett

perfekt upplägg för en resa i trakten är först några dagars fotbollsfest, sen avfärd österut till de vilda djuren i Krugerparken och så runda av med vita stränder, dykning, sol och bad i Moçambique.

På kvällen känns landets bitvis våldsamma förflutna mycket avlägset då vi ger oss ut med en Dhow, en traditionell fiskebåt. Båtarna tillhör lokalbefolkningen och genom uthyrningen får de del av inkomsterna från turismen. Vi glider tyst fram medan skepparen vant manövrerar det

Vi har samma fiskar som andra platser, men i en orörd miljö.

enda seglet. Solnedgången över vattnet är ett skådespel av färger och ljus.

I byarna har några tydligt berusade unga män samlats. En kvinna släcker glatt sin babys törst med Coca-Cola. Några barn kommer från havet med dagens fångst av fisk. Många vill leva ett traditionellt liv med fiske och jordbruk, men 17-åriga Antonio Nicolao har andra planer.

–Min dröm är att få ett jobb på Marlin Lodge och få en lön. Då kan jag bygga ett hus och gifta mig, säger han.

Variationen i öns natur är slående. Här finns 78 olika fågelarter liksom sanddyner, savann och skogspartier med cashewnötsträd, akacior, mlala-palmer, kokosnötter och vilda apelsiner. Vi ser en fårskvattenlagun med krokodiler. Ett nybyggt hus skjuler

sig markant från de traditionella hyddorna. Det är Escuela Primaria, öns enda skola. Den har 300 elever, vilket är alldeles för många för lokalerna, så undervisningen måste utföras i dubbla skift.

På Benguerra lodge, en annan av öns tre anläggningar, råder en annan stämning än på sportiga Marlin. Inredningen är en vacker blandning av östafrikanskt, moriskt och arabiskt.

–Vi strävar efter en varm och hemtrevlig atmosfär och har många gäster som återvänder, säger chefen Lee Lawrence.

Vi tar en ridtur på stranden. För vana ryttare ordnas heldags-turer då picknick ingår. Hästar har tillhört vita farmare från Zimbabwe som lämnade kvar djuren då de flydde undan Mugabes män. Hästarna räddades av en

eldsjäl och tas nu om hand på Bengurra Island.

–Det här är Stardust. Hon brukade vara någons älskling, säger skötaren Lucy Campell Jones.

En fisketur hinner vi också med och lyckas fånga en Röd Snapper innan det är dags att lämna landet. Intrycket vi bär med oss är av en paradiso utan föreningar, mediebrus, brottslighet och utan massturism. Kontakten mellan turistnätverken lokalbefolkningen verkar också god.

–Det är inte förrän nyligen som folk verkar ha förstätt att Moçambique är ett stabilt resmål, säger Lee Lawrence på Benguerra lodge som hoppas att det inte blir en turistdestination i mängden. Här finns en annan energi och det gäller att behålla den magiska känslan av att vara i Afrika.

Annons